

Aika 28.08.2024 klo 17:30 - 19:49

Paikka Kaupungintalo, nh 3

LUETTELO KÄSITELLYISTÄ ASIOISTA

Pykälä	Otsikko	Sivu
§ 25	Kokouksen järjestäytyminen	3
§ 26	Viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat (kuntalain 92 §)	4
§ 27	Rakennusvaliokunnan talousarvioesitys vuodelle 2025 sekä taloussuunnitelma vuosille 2025-2026	5
§ 28	Rakennuslupa R18-2024, 235-8-9903-100, Vanha Turuntie 42, ylipainehallin käytön jatkaminen, määräaikainen rakennuslupa	8
§ 29	Rivningslov P21-2024, 235-4-51-24, Elinstigen 4, rivning av byggnaden / Purkamislupa	9
§ 30	Purkamislupa P30-2024, 235-4-9903-100, Asematie 24, siirtokelpoisen koulu-/päiväkotirakennuksen purkaminen	10
§ 31	Rakennusjärjestyksen päivitys, rakennustarkastajan esittely ja keskustelun avaus	11

Läsnä	Sederholm Camilla Tuohioja Pauli Mutka Sari Miettinen Taisto Lindqvist Christoffer Pesonen Juha	puheenjohtaja varapuheenjohtaja jäsen jäsen varajäsen kaupunginhallituksen edustaja	
	Vasko Robi	nuorisovaltuuston edustaja	Poistui kokouksesta klo 19.45
	Lamberg Sirkka	johtava rakennustarkastaja	
	Pursiainen Merja	sihteeri	
Poissa	Lamberg-Allardt Christel	jäsen	
Käsitellyt asiat	25 - 31		
Allekirjoitukset	Camilla Sederholm puheenjohtaja		Merja Pursiainen pöytäkirjanpitäjä
	Taisto Miettinen pöytäkirjantarkastaja		
Pöytäkirja asetetaan yleisesti nähtäville	Kauniaisten kaupungin kotisivuilla 04.09.2024		

Rakennusvaliokunta

§ 25

28.08.2024

Kokouksen järjestäytyminen

RAKV 28.08.2024 § 25

Valiokunta on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Päätösehdotus:

Puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Valiokunta valitsee pöytäkirjantarkastajan.

Päätös:

Puheenjohtaja totesi läsnä olevat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.
Pöytäkirjantarkastajaksi valittiin Taisto Miettinen.

Viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat (kuntalain 92 §)

RAKV 28.08.2024 § 26

Valiokunta, sen puheenjohtaja tai toimialajohtaja voivat kuntalain 92 §:n ja hallintosäännön 24 § 1 momentin mukaan ottaa käsiteltäväkseen alaisensa viranhaltijan toimivaltaan siirretyssä asiassa tehdyn päätöksen, jollei kaupunginhallitus, sen puheenjohtaja tai kaupunginjohtaja ole ilmoittanut asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Kuntalain mukaan valiokunnan käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta tai toimitusmenettelyä koskevia asioita.

Valiokunnalle on kuntalain 92 §:n mukaisesti lähetetty viranhaltijoiden päätöspöytäkirjoja edellisen kokouksen jälkeen tehdyistä päätöksistä. Päätösluettelo on esityslistan **oheismateriaalina** (ei julkaista). Puheenjohtajalle viranhaltijapäätökset on toimitettu sähköisesti hallintosäännön 25 §:n 3 momentin määräyksen mukaisesti.

Asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi sen ajan kuluessa, jossa kuntalain 134 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä. Tämän varmistamiseksi valiokunnan jäsenten tulee ilmoittaa ennen kokousta johtavalle rakennustarkastajalle ne päätökset, joihin harkitsevat otto-oikeuden käyttämistä ja mielellään myös ne päätökset, joista muutoin toivovat lisätietoja kokouksessa

Johtava rakennustarkastaja Sirkka Lamberg:

Valiokunta merkitsee tiedoksi oheismateriaalista ilmenevät päätökset ja päättää olla käyttämättä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

EI JULKAISTA - Viranhaltijapäätösten päätösluettelo

Rakennusvaliokunta

§ 27

28.08.2024

Rakennusvaliokunnan talousarvioesitys vuodelle 2025 sekä taloussuunnitelma vuosille 2025-2026

RAKV 28.08.2024 § 27

288/02.02.00.00/2024

Lisätiedot:

johtava rakennustarkastaja Sirkka Lamberg, puh. 050-308 3211
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Rakennusvalvonta valvoo maankäyttö- ja rakennuslain ja -asetuksen sekä rakennusjärjestyksen noudattamista rakentamisessa. Valiokuntakohtainen talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelu käsittää käyttötalousarvion vuodelle 2025 sekä taloussuunnitelman vuosille 2026-2027.

Valiokuntien valmistelun lähtökohtana on käytetty vuoden 2023 talousarvioita.

Kaupunginhallitus käsittelee talousarvion ja taloussuunnitelman lokakuussa 2024.

Valtuusto päättää sitovista määrärahoista tulosaluetasolla. Valiokunnalle laaditaan valtuuston ohjeistuksen mukaisesti osavuosikatsaus (30.4. ja 31.8.) tulosaluetasoisena.

Rakennusvaliokunnan talousarvioissa on noudatettu annettua menokehystä.

Tavoitteet vuodelle 2025:

- Hyvän ja laadukkaan ympäristön ja rakennuskannan aikaansaaminen
- Rakentamislain tuomien muutosten vaikutusten vieminen käytäntöihin
  - Rakennusjärjestyksen päivityksen loppuunsaattaminen
  - Lupamenettelymuutoksen haltuunotto
  - Rakennusvalvontataksan päivitys
  - Riittävän ohjeistuksen laatiminen nettisivuille
  - Järjestelmäpäivitykset
- Osallistutaan tiiviisti kuntien väliseen yhteistyöhön ja koulutuksiin.
- Päivitetyn rakennusjärjestyksen määräysten vieminen käytäntöihin.
- Arkiston digitointia jatketaan erityissuunnitelmien valmistelulla.
- Sähköisen lupaprosessin kehittäminen.
- Joustavan ja asiakaslähtöisen asiakaspalvelun ylläpitäminen.

Kauniaisten kaupungin tärkeä erityispiirre on puutarhamainen ja luonnonläheinen ympäristö. Jotta Kauniaisille tyypillinen puutarhamainen ympäristö ja kaupunkikuva pystytään säilyttämään, tullaan mm. uudistuvassa rakennusjärjestyksessä annettavia määräyksiä nostamaan esille mm. nettisivuilla.

Rakentamislain tullessa voimaan vuoden 2025 alussa, iso osa pienistä luvista jää lupakäsittelyn ulkopuolelle. Kyseisten toimenpiteiden ohjeistusta tulee pistää esille mm. nettisivuille.

Talousarvio vuodelle 2025

Tulot

Talousarvio pohjautuu tuottojen osalta noin 15 uudispientalon, Helsingintie 8c kerrostalohankkeen ja korjauskohteiden rakennuslupahakemuksiin ja niiden luvittamiseen.

Vuonna 2024 tulojen arvioidaan toteutuvan ennusteen mukaisesti.

Vuoden 2024 aikana arvioidaan käynnistyvän n. 60 asunnon rakentaminen.

Menot

Rakennusvalvonnassa oli vuonna 2024 kaikki vakanssit täytettyinä. Rakennusvalvonnan palkkakustannusten arvioidaan pysyvän vuonna 2025 vuoden 2024 tasolla.

Sähköiseen luvanhakuun liittyvän asiointipalvelun (Lupapiste.fi) vuosittaiset ylläpitokustannukset tulevat olemaan 1.7.2024 alkaen seuraavat:

- Asiointi 234 €/kk (aiemmin 416 €/kk)
- Arkisto 234 €/kk (aiemmin 416 €/kk)

Hintaa tarkistetaan seuraavan kerran loka-marraskuussa 2024.

Arvio vuoden 2025 kuluista tällä hetkellä on 5616 € (9984 € vuonna 2024).

Esitetyt luvut ovat verottomia, niihin lisätään voimassa oleva alv .

Paperiarkiston saattamisessa sähköiseen muotoon on seuraavana vaiheena erityissuunnitelmien digitointi. Niiden valmistelutyö on aloitettu vuoden 2024 aikana. Erityissuunnitelmat ovat arkistoitu kortteleittain, joten ne tulee seuloa siten, että arkistomateriaalit voidaan liittää niitä koskevaan rakennuslupa-ans. Varsinainen digitointi tullaan toteuttamaan myöhemässä vaiheessa. Valmistelutyötä varten tullaan palkkaamaan kesän 2025 aikana 2-3 kuukaudeksi kaksi kesätyöntekijää.

Sähköisen arkiston selailuun tarkoitettua asiakaspalvelupistettä kehitetään hankkimalla sitä varten uusi isompi näyttö.

Muilta osin menojen arvioidaan toteutuvan edellisten vuosien tasolla.

Taulukko 1: Toimintatuotot ja – menot

RAKENNUSVALVONTA					
BYGGNADSTILLSYN					
Vastuuhenkilö - Ansvarsperson:	Tilinpäätös	TA	TAE	TS	TS
Sirkka Lamberg	Bokslut	Budget	BG	Plan	Plan
johtava rakennustarkastaja- ledande byggnadsinspektör	2023	2024	2025	2026	2027
Toimintatuotot - Inkomster	87 126	101 000	90 000	90 900	91 800
Toimintamenot - Utgifter	-304 107	-280 416	-280 416	-288 000	-295 500
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETS BIDRAG	-216 981	-179 416	-190 416	-197 100	-203 700

Taloussuunnitelma 2026-2027

Rakennusvalvonnan toiminnan lähtökohtien arvioidaan pysyvän vuosina 2026-2027 samankaltaisina kuin vuonna 2025, vaikkakin 1.1.2025 voimaan tulevan rakentamislain uudistamisen tuomia muutoksia on hyvin vaikea ennustaa etukäteen.

Taulukko 2: Rakennusvalvonnan tunnusluvut

Rakennusvalvonta	TP	TA	TAE	TS	TS
Byggnadstillsyn	Bokslut	BG	BG	Plan	Plan
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	2023	2024	2025	2026	2026
Rakennusvaliokunnan myöntämät luvat kpl - Av byggnadsstillsynen beviljade lov st.	15	22	20	20	20
Kaupunkikuvatoimikunnan kokouksissaan antamat lausunnot kpl - Av fasadsynemännens vid sina möten givna utlåtanden st.	33	60	33	33	33
Valmistuneet asunnot, kpl/ v - Färdiga bostäder, st./ år	23	160	46	46	80
Myönnettyjen lupien (uudiskohteet) kokonaisala, brm ² -	5723	Raport oidaan TP:n yhteyde ssä			

Johtava rakennustarkastaja Sirkka Lamberg:

Rakennusvaliokunta päättää hyväksyä vuoden 2025 talousarvion sekä vuosien 2026-2027 taloussuunnitelman sekä lähettää sen edelleen kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Rakennusvaliokunta

§ 28

28.08.2024

Rakennuslupa R18-2024, 235-8-9903-100, Vanha Turuntie 42, ylipainehallin käytön jatkaminen, määräaikainen rakennuslupa

RAKV 28.08.2024 § 28

318/10.03.00.01/2024

Lisätiedot:

johtava rakennustarkastaja Sirkka Lamberg, puh. 050-308 3211
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Haetaan lupaa jatkaa ylipainehallin käyttöä tilapäisen rakennusluvanluvan määräajan umpeuduttua.

Haetaan määräaikaista lupaa vuokrasopimuksen loppuun eli 26.6.2032 saakka.

Johtava rakennustarkastaja Sirkka Lamberg:

Lupa myönnetään päätösehdotuksessa ilmenevin määräyksin.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet:

Päätös R18-2024
Asemapiirros
EI JULKAISTA - Pohjapiirros
EI JULKAISTA - Julkisivut_länsi
EI JULKAISTA - Julkisivut_Itä
EI JULKAISTA - Leikkaus A-A
EI JULKAISTA - Pääsuunnittelijan laatima hankekuvaus 2024
EI JULKAISTA - Poikkeamispäätös
EI JULKAISTA - Grani_ylipainehalli_5v_tarkastusohjelma
EI JULKAISTA - Granin_ylipainehalli_rak.tekn.asiantuntijalausunto
EI JULKAISTA - Kuntotarkastus Duolin lausunto GrIFK
EI JULKAISTA - Lausunto_Hulevesi
EI JULKAISTA - Lausunto_Kaavoittaja
EI JULKAISTA - Lausunto_Pela
EI JULKAISTA - Lausunto_Tieliittymä

Jakelu:

Hankkeeseen ryhtyvä

Rakennusvaliokunta

§ 29

28.08.2024

Rivningslov P21-2024, 235-4-51-24, Elinstigen 4, rivning av byggnaden / Purkamislupa

RAKV 28.08.2024 § 29

414/10.03.00.06/2024

Mer information:

Ledande byggnadsinspektör Sirkka Lamberg, tel. 050-308 3211
förnamn.efternamn@kauniainen.fi

Sökande ansöker om tillstånd att riva byggnaden.

Ledande byggnadsinspektör Sirkka Lamberg:

Tillståndet beviljas med de bestämmelser som framgår av beslutsförslaget.

Beslut:

Beslutsförslaget godkändes.

Bilagor:

Beslut P21-2024
Utdrag ur plankarta
Utdrag ur Byggnadsinventeringen – 4-135_finska
Beslut P21-2024_fin
PUBLICERAS INTE – Uttalande_stadsplanerare_finska
PUBLICERAS INTE – Uttalande_Mellersta Nylands Museum_finska
PUBLICERAS INTE – Utredning_Elinstigen 4, Grankulla_finska
PUBLICERAS INTE – 1. foto
PUBLICERAS INTE – 2. foto
PUBLICERAS INTE – 3. foto
PUBLICERAS INTE – 4. foto
PUBLICERAS INTE – 5. foto
PUBLICERAS INTE – 6. foto

Distribution:

Sökande
NTM-Centralen i Nyland

Rakennusvaliokunta

§ 30

28.08.2024

Purkamislupa P30-2024, 235-4-9903-100, Asematie 24, siirtokelpoisen koulu-/päiväkotirakennuksen purkaminen

RAKV 28.08.2024 § 30

421/10.03.00.06/2024

Lisätiedot:

johtava rakennustarkastaja Sirkka Lamberg, puh. 050 308 3211.
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Hakija hakee lupaa siirtokelpoisen koulu- /päiväkotirakennuksen purkamiselle.

Johtava rakennustarkastaja Sirkka Lamberg:

Lupa myönnetään päätösehdotuksessa ilmenevin määräyksin.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet:

Päätös P30-2024
Asemapiirros
EI JULKAISTA - Valokuva_länteen
EI JULKAISTA - Valokuva_etelään
EI JULKAISTA - Asematie 24_Kuntoarvio_2017

Jakelu:

Hankkeeseen ryhtyvä
Uudenmaan ELY-keskus

Rakennusvaliokunta

§ 31

28.08.2024

Rakennusjärjestyksen päivitys, rakennustarkastajan esittely ja keskustelun avaus

RAKV 28.08.2024 § 31

84/00.01.01.02/2024

Lisätiedot:

johtava rakennustarkastaja Sirkka Lamberg, puh. 050-308 3211
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Rakennustarkastaja esittelee rakennusjärjestyksen päivitystyöstä ja avaa keskustelun rakennusjärjestyksen mahdollisesta sisällöstä.

Johtava rakennustarkastaja Sirkka Lamberg:

Rakennusvaliokunta merkitsee tiedoksi rakennusjärjestyksen päivitystyön esittelyn.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 25, § 26, § 27, § 31

MUUTOKSENHAKUKIELTO VALMISTELUA TAI TÄYTÄNTÖÖNPANOJA KOSKEVASTA PÄÄTÖKSESTÄ

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska asia koskee vain valmistelua.

Sovellettavat lainkohdat: Kuntalaki (410/2015) 136 §

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 28

VALITUSOSOITUS

Hallintovalitus rakennus- ja toimenpidelupaa koskevaan päätökseen

Hallintovalituksen saa tehdä 1) viereisen tai vastapäätä olevan alueen omistaja ja haltija, 2) sellaisen kiinteistön omistaja ja haltija, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa, 3) se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä 4) kunta (Maankäyttö- ja rakennuslaki 192.1 §). Jos rakennusluvan mukainen rakentaminen merkitsee purkamislupaa edellyttävän valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävän rakennuksen purkamista, valitusoikeus rakennusluvasta on myös elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella (Maankäyttö- ja rakennuslaki 192.3 §).

Valitusviranomainen

Viranomainen, jolle hallintovalitus tehdään, ja yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeus	Sähköposti:	helsinki.hao@oikeus.fi
Kirjaamo	Puh.	029 56 42000
Radanrakentajantie 5	Faksi:	029 56 42079
00520 HELSINKI	Kirjaamon aukioloaika:	klo 8.00–16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Hallintovalitusaika ja sen alkaminen

Hallintovalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen antamisesta ja se on toimitettava kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Päätöksen antamispäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös),
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset),
- 3) vaatimusten perustelut,
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite (esim. sähköpostiosoite), johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa valituksessa yhdyshenkilöksi. Jollei yhdyshenkilöä ole ilmoitettu, yhdyshenkilönä toimii valituksessa ensimmäiseksi mainittu valittaja.

Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 32 §).

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen,
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta,
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus voi tuomioistuinmaksulain (1455/2015) mukaan periä muutoksenhakuasian käsittelystä oikeudenkäyntimaksun, joka on 270 euroa 1.1.2022 alkaen (asetus 1122/2021).

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 29, § 30

VALITUSOSOITUS

Hallintovalitus rakennuksen purkamislupaa koskevaan päätökseen

Hallintovalituksen saa tehdä se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), kunnan jäsen, kunta ja naapurikunta, jonka maankäytön suunnitteluun päätös vaikuttaa, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus silloin, kun rakennus on valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävä (Maankäyttö- ja rakennuslaki 192.3 §).

Valitusviranomainen

Viranomainen, jolle hallintovalitus tehdään, ja yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeus	Sähköposti:	helsinki.hao@oikeus.fi
Kirjaamo	Puh.	029 56 42000
Radanrakentajantie 5	Faksi:	029 56 42079
00520 HELSINKI	Kirjaamon aukioloaika:	klo 8.00–16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Hallintovalitusaika ja sen alkaminen

Hallintovalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen antamisesta ja se on toimitettava kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Päätöksen antamispäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös),
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset),
- 3) vaatimusten perustelut,
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite (esim. sähköpostiosoite), johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa valituksessa yhdyshenkilöksi. Jollei yhdyshenkilöä ole ilmoitettu, yhdyshenkilönä toimii valituksessa ensimmäiseksi mainittu valittaja.

Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 32 §).

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen,
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta,
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus voi tuomioistuinmaksulain (1455/2015) mukaan periä muutoksenhakuasian käsittelystä oikeudenkäyntimaksun, joka on 270 euroa 1.1.2022 alkaen (asetus 1122/2021).